

การบริหารนโยบายสาธารณะแบบการมีส่วนร่วมของประชาชน

ในเขตเทศบาลตำบลทิงพระ อำเภอทิงพระ จังหวัดสงขลา*

PUBLIC POLICY MANAGEMENT USING PUBLIC PARTICIPATION

IN SATHING PHRA SUBDISTRICT MUNICIPALITY, SATHING PHRA DISTRICT,
SONGKHLA PROVINCE

ภูชิสต์ เต็มพร้อม* และ สิทธิพงษ์ สิทธิภัทรประภา

Phuchit Temprom* and Sittiphong Sittiphatraprapha

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย นครศรีธรรมราช ประเทศไทย

Social Sciences, Mahamakut Buddhist University Nakhon Si Thammarat, Thailand

*Corresponding author E-mail: kkaew420@email.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาการบริหารนโยบายสาธารณะแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลทิงพระ อำเภอทิงพระ จังหวัดสงขลา 2) เพื่อนำเสนอแนวทางการส่งเสริมการบริหารนโยบายสาธารณะแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลทิงพระ อำเภอทิงพระ จังหวัดสงขลาใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน วิธีวิจัยเชิงปริมาณเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตตำบลทิงพระ อำเภอทิงพระ จังหวัดสงขลา ได้ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 338 คน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีแบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้างจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 5 คน และวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า 1) การมีส่วนร่วมการบริหารนโยบายสาธารณะโดยรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.66) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.55) รวมทั้งการจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.62) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2) แนวทางการบริหารนโยบายสาธารณะแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในเทศบาลตำบลทิงพระ อำเภอทิงพระ จังหวัดสงขลา ผ่านรูปแบบที่เรียกว่า GOD Model 3 ด้าน ดังนี้ G หมายถึง Goal (การร่วมกันกำหนดเป้าหมาย) O หมายถึง Organization การร่วมกันดำเนินงานอย่าง เป็นระบบตามแผน ที่ได้กำหนดไว้เป้าหมาย D หมายถึง Development หมายถึง ร่วมสรุปผลการพัฒนา และประเมินผลงานที่ได้รับจากการพัฒนาาร่วมกัน

คำสำคัญ: การบริหาร, นโยบายสาธารณะ, การมีส่วนร่วม

Abstract

The objectives of this research are 1) to study public policy administration using public participation in Sathing Phra Subdistrict Municipality, Sathing Phra District, Songkhla Province 2) to present guidelines for promoting public policy administration using public participation. In Sathing

Phra Subdistrict Municipality, Sathing Phra District, Songkhla Province, a mixed methods research method was used. Quantitative research methods collect data from citizens. Voters in Sathing Phra Subdistrict, Sathing Phra District, Songkhla Province were used as a sample of 338 people. Statistics used included frequency, percentage, mean, and standard deviation. Qualitative research Data were collected using in-depth structured interviews from 5 key informants and analyzed for content. The results found that 1) Participation in public policy administration in all four areas was at a high level. When considering each aspect by ordering the average from highest to lowest, it was found that the aspect of participation in decision (making = 4.28, S.D. = 0.66) had the highest mean, followed by the aspect of participation in receiving results. (Benefit = 4.17, S.D. = 0.55) including the elimination of garbage and waste. As for participation in monitoring and (evaluation = 3.99, S.D. = 0.62) it has the lowest average. 2) Guidelines for public policy administration using public participation in Sathing Phra Subdistrict Municipality, Sathing Phra District, Songkhla Province through a model called that the GOD Model has 3 aspects as follows: G means Goal (jointly setting goals), O means Organization, working together to operate smoothly It is a planned system. that has set goals, D means Development means joining in summarizing the results of development and evaluate the results obtained from joint development.

Keywords: Administration, Public Policy, Engagement

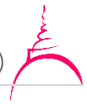
บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มีบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นในหลักการที่สำคัญ 4 ประการ คือ ประการที่หนึ่ง รัฐต้องมีนโยบายกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นรวมทั้งพัฒนาท้องถิ่นในทุกด้านอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน จังหวัดใดที่มีความพร้อมจะต้องพัฒนาให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในจังหวัดนั้น ประการที่สองให้ความสำคัญกับความเป็นอิสระของท้องถิ่นและจำกัดบทบาทรัฐในการกำกับดูแลท้องถิ่นให้ทำได้เท่าที่จำเป็นตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ ประการที่สามกระบวนการกระจายอำนาจต้องดำเนินไปอย่างต่อเนื่องและพัฒนาเพิ่มขึ้นตามลำดับโดยมีกฎหมายกำหนดและขั้นตอนการกระจายอำนาจรองรับ ประการที่สี่ให้ความสำคัญกับสิทธิของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นและการดำเนินงานของรัฐบาลจึงได้มีนโยบายที่จะกระจายอำนาจในการปกครองไปสู่ประชาชนให้มากที่สุด เพื่อให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครอง การบริหารจัดการ การวางแผน เพื่อแก้ไขปัญหาพร้อมทั้งสนองตอบความต้องการของประชาชนในพื้นที่ท้องถิ่นชนบทได้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว (โอริโนนา ชูสงค์, 2563)

การปกครองท้องถิ่นเป็นรูปแบบด้านการปกครองที่เกิดมาจากแนวความคิดในการกระจายอำนาจการปกครอง (Decentralization) ตามหลักการมอบอำนาจให้กับท้องถิ่นปกครองตนเองทั้งในด้านการเมือง และการบริหารโดยไม่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาล และที่สำคัญก็คือ การกำหนดนโยบายที่จะบริหารงานและพัฒนาท้องถิ่นเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนโดยส่วนรวม ซึ่งในอดีตที่ผ่านมารัฐบาลจะเป็นผู้กำหนดนโยบาย แผนพัฒนา และดำเนินการเองทั้งหมดทำให้ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง จนทำให้เกิดปัญหาการพัฒนาท้องถิ่นที่ไม่สอดคล้องกับภูมิศาสตร์ของท้องถิ่นไม่สอดคล้องกับวัฒนธรรม ประเพณีของท้องถิ่นไม่สอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นและที่สำคัญไม่สอดคล้องกับปัญหาความต้องการอย่างแท้จริงของคนในท้องถิ่น ดังนั้น เพื่อแบ่งเบาภาระของรัฐบาล และเพื่อพัฒนาชนบทโดยเฉพาะประชาชนที่เป็นรากหญ้า

ของประเทศให้มีความอยู่ดีกินดีอย่างทั่วถึงจึงทำให้เกิดองค์การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น (วิลดา อินฉัตร และอนันต์ ธรรมชาลัย, 2560)

ในการดำเนินนโยบายสาธารณะระดับท้องถิ่นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนทั้งการประชาคม การเปิดรับฟังความคิดเห็น และถูกบัญญัติขึ้นเป็นกฎหมายท้องถิ่นหากนโยบายสาธารณะที่กำหนดขึ้นแล้วสามารถแก้ไขปัญหา ตอบสนองความต้องการของประชาชนและ ท้องถิ่นได้ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผลรวมถึงผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นแก่การบริหารจัดการท้องถิ่นจะยิ่งเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้หากกระบวนการเกิดนโยบายสาธารณะท้องถิ่นควบคู่ไปกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น (อติวิธ ศรีพันธ์, 2563) ที่มีหน้าที่ดำเนินนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่น เป็นการกำหนดทิศทาง แนวทาง แผนงาน โครงการและกิจกรรมที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเลือกที่จะทำเพื่อพัฒนาท้องถิ่นหรือตอบสนองต่อปัญหาของท้องถิ่นนั้น ๆ โดยหน่วยงานราชการในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค ระดับจังหวัดต่างมีหน้าที่เป็นหน่วยงานประสานงานเพื่อเป็นการขับเคลื่อนนโยบายที่รัฐบาลได้กำหนดไปปฏิบัติเพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุด เช่น โครงการประชารัฐ เป็นต้น โดยส่วนงานราชการระดับจังหวัดเป็นหน่วยงานติดตามขับเคลื่อนนโยบายไปสู่ระดับอำเภอ ตำบล หมู่บ้าน ซึ่งมีวิธีการที่แตกต่างกันออกไปตามแต่ละนโยบายซึ่งสอดคล้องแนวนโยบายของรัฐบาล แต่่นโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่นส่วนใหญ่ยังขาดการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มต่าง ๆ อย่างมาก จนทำให้หลาย ๆ นโยบายที่ดำเนินการไปแล้วไม่ประสบความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาให้กับท้องถิ่น หรือในการพัฒนาท้องถิ่นให้มีประสิทธิผลจนก่อให้เกิดประสิทธิภาพตามมาก่อให้เกิดความสูญเสียทั้งเวลา กำลังคน ทรัพยากรที่ใช้และงบประมาณที่นำลงไปสนับสนุนโครงการต่าง ๆ การดำเนินนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่นที่ขาดการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่าง ๆ อย่างแท้จริงจนทำให้นโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่นหลายนโยบายถูกต่อต้านจากกลุ่มต่าง ๆ ในท้องถิ่น หรือนโยบายสาธารณะบางนโยบายไม่สามารถแก้ไขปัญหาให้แก่ท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือประสิทธิผลตามนโยบายดังกล่าว การศึกษาการบริหารนโยบายสาธารณะแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับท้องถิ่นซึ่งเป็นกระบวนการที่เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนกับผลของนโยบายในการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่น ในการศึกษาการบริหารนโยบายสาธารณะแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยมีประเด็นที่น่าสนใจ คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่นเป็นอย่างไรมากกว่านี้ ยังช่วยให้เข้าใจถึงบทบาทและนำไปประยุกต์ใช้เชิงปฏิบัติในการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนกับผลของนโยบายที่เกิดขึ้นในการบริหารนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่นต่อไป (เสริมสิทธิ์ สร้อยสอดศรี, 2566) เทศบาลตำบลสทิงพระจังหวัดสงขลา ถือว่าเป็นเทศบาลขนาดเล็กมีพื้นที่ครอบคลุมจำนวน 3 หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ 3 หมู่ที่ 4 และหมู่ที่ 5 ของตำบลจะหึงพระแบ่งเขตการเลือกตั้งออกเป็น 2 เขตการเลือกตั้งมีประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 2,736 คน (ข้อมูลจากงานทะเบียนราษฎรเทศบาลตำบลสทิงพระ ณ วันที่ 28 มีนาคม 2564) ซึ่งในปัจจุบันผู้บริหารเทศบาลตำบลสทิงพระ ได้ดำเนินการบริหารนโยบายสาธารณะในทุกมิติทั้งนโยบาย ด้านโครงสร้างพื้นฐาน นโยบายด้านการศึกษา นโยบายเศรษฐกิจ นโยบายสังคมและคุณภาพชีวิต นโยบายการเมืองการบริหารซึ่งเป็นนโยบายที่ได้มาจากรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ซึ่งเป็นทั้งปัญหาแล ความต้องการของประชาชน ซึ่งได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารนโยบายสาธารณะแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลสทิงพระ อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา ประเด็นการมีส่วนร่วมของประชาชน 4 ด้าน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการมีส่วนร่วมในการประเมินผลนโยบายสาธารณะเพื่อจะได้นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาเป็นแนวทางในการส่งเสริมการบริหารนโยบายสาธารณะโดยที่ประชาชนมีส่วนร่วมในทุกประเด็น (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2564)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารนโยบายสาธารณะแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลสิงห์พระ อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา
2. เพื่อนำเสนอแนวทางการส่งเสริมการบริหารนโยบายสาธารณะแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลสิงห์พระ อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารนโยบายสาธารณะแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลสิงห์พระ อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mix Methodology Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ โดยมีแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก โดยมีกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยโดยแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์

ตัวแปรอิสระ ผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ

ตัวแปรตาม ผู้วิจัยได้ศึกษา การบริหารนโยบายสาธารณะแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลสิงห์พระ อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

การวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสุ่มตัวอย่างตามลำดับขั้นตอน ดังนี้ คำนวณสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างจำนวนประชากรมากน้อย คือ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลสิงห์พระ จำนวน 338 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie, R. V. & Morgan, D. W., 1970) จำนวน 3 หมู่บ้าน ใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น โดยใช้แต่ละชั้นเป็นตัวแบ่งชั้นภูมิกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นตามสัดส่วน แล้วใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience Sampling) และตามดุลยพินิจ (Judgment Sampling) (สุจินต์ ธรรมชาติ, 2548)

การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (key informant) กำหนดการเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (มนัส สุวรรณ, 2544) ประกอบด้วยผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มข้าราชการท้องถิ่นกลุ่มผู้นำชุมชน กลุ่มผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่นและกลุ่มประชาชนในพื้นที่ รวม 5 คน

สถิติที่ใช้สำหรับการทำวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่

สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive Statistics) เพื่อใช้สำหรับบรรยายข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (สงศรี ชมภูวงศ์, 2554)

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารนโยบายสาธารณะแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลสิงห์พระ อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนน ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลสิงห์พระ อำเภอสทิงพระจังหวัดสงขลา มีการนำระดับการมีส่วนร่วมการบริหารนโยบายสาธารณะแบบการมีส่วนร่วมโดยรวม ทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วม ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ผลการรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการบริหารนโยบายสาธารณะแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลสิงห์พระอำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา

1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ได้แก่ ควรให้เทศบาลตำบลสิงห์พระได้สำรวจปัญหาและความต้องการในชุมชนเพื่อนำไปประกอบในการจัดทำโครงการของการดำเนินการกิจกรรมและควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอแนะนโยบายจัดทำโครงการต่อที่ประชุมประชาคม

2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ได้แก่ ควรการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการทำนโยบายตามโครงการของเทศบาลตำบลสิงห์พระ ควรมีความร่วมมือในการปฏิบัติงานตามโครงการ/กิจกรรมของนำไปดำเนินการกับเทศบาลตำบลสิงห์พระ

3. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ได้แก่ ควรให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากเทศบาลตำบลสิงห์พระ ในการใช้เทคโนโลยีที่ก้าวหน้าและทันสมัย ควรให้ประชาชนได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรีคนชรา ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสเทศบาลตำบลสิงห์พระ

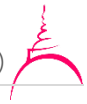
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ได้แก่ ควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการปฏิบัติงานตามนโยบายสาธารณะของเทศบาลตำบลสิงห์พระ ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการผลักดัน ให้องค์กรอื่น ๆ เข้ามา ประเมินผล ติดตาม ควบคุมกำกับ การปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลสิงห์พระและควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ความก้าวหน้าของ โครงการ/ปัญหาและอุปสรรคของการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติของเทศบาล

ส่วนที่ 2 จากการสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 5 คน ในประเด็นเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการบริหารนโยบายสาธารณะแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลสิงห์พระ อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา

1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ได้แก่ การเปิดโอกาสให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจและเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมแก่หมู่บ้าน, เปิดโอกาสให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจและเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมแก่หมู่บ้าน และตอบสนองกับประชาชนในชุมชนได้อย่างดี การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของประชาชน คือ ชุมชน ส่วนใหญ่จะยินดีทุกครั้งที่มีโครงการเข้ามาในชุมชน ประชาชนก็มีการมีส่วนร่วมประชุม ต่าง ๆ ประชาชนก็มีบ้างมีการเสนอโครงการพัฒนาชุมชนต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการพัฒนาความเจริญในชุมชน การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เทศบาลมีการส่งการมาที่ชุมชนว่าจะพัฒนาไปในแนวทางใดแล้วจะประชุมคณะกรรมการชุมชน แล้วประชาสัมพันธ์กระจายข่าวให้ประชาชนได้เข้าร่วมประชุมและมีการประชุมชุมชน และ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เทศบาลมีการส่งการมาที่ชุมชนว่าจะพัฒนาไปในแนวทางใดแล้วจะประชุมคณะกรรมการชุมชน แล้วประชาสัมพันธ์กระจายข่าวให้ประชาชนได้เข้าร่วมประชุมและมีการประชุมชุมชน

2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ได้แก่ มีการรวบรวมประมวลความต้องการของคนในชุมชนของกลุ่มกิจกรรมต่าง ๆ ไปจัดทำแผนพัฒนาชุมชนมีการส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมตามแผนอย่างเป็นรูปธรรม, ผู้บริหารเทศบาลของการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ส่วนร่วมในการดำเนินงาน ได้จัดให้มีอาสาสมัครกลุ่มต่าง ๆ เช่น อาสาสมัครประจำชุมชน อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน จิตอาสาและอาสาชุมชน ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในเวลาถึงเทศกาลแต่ละปีจะร่วมกลุ่มช่วยกันพัฒนา ประชาชนในชุมชนของการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน มีกิจกรรมของทางเทศบาลมาจะบอกประชาชนที่ไม่ติดภารกิจใด ๆ ก็จะไปเข้าร่วมกับทางเทศบาลที่มีกิจกรรมต่าง ๆ ทุกงาน และ ประชาชนมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการดำเนินงานโครงการตามแผนพัฒนาชุมชนมีส่วนร่วมสนับสนุนช่วยเหลือการดำเนินงานของเทศบาล มีส่วนร่วมในการดูแลสาธารณะประโยชน์ของชุมชน

3. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ได้แก่ แนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาชุมชน ผลของกิจกรรมหรือผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นล้วนเกิดกับคนในชุมชนโดยตรง ตามความต้องการของคนในชุมชน ผู้นำชุมชน, การที่เทศบาล จัดให้มีอาสาสมัครกลุ่มต่าง ๆ เช่น อาสาสมัครประจำชุมชน อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพล

เรือน จิตอาสาและอาสาชุมชน จะทำให้การพัฒนาชุมชนไม่ว่าจะโครงการรูปแบบไหน ก็จะเกิดประโยชน์สูงสุดในชุมชน, ประชาชนเห็นชอบที่มีโครงการเข้ามาในชุมชนประชาชนยินดีมากที่สุดที่ทำให้เป็นประโยชน์ส่วนร่วมชุมชนได้รับผลประโยชน์ ต้องรู้ถึงปัญหาของประชาชนแก่นแท้จริง ๆ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ในการพัฒนาหลัก ๆ ก็มาจากเทศบาลอันไหนที่เป็นประโยชน์ชุมชนก็จะเสนอต่อเทศบาลไม่ว่าจะเป็นสาธารณูปโภค ถนน ไฟฟ้า น้ำประปาที่ชาวบ้านเดือดร้อนจะนำเสนอ กับสมาชิกสภาเทศบาลและ มีความยินดีและภาคภูมิใจเมื่อโครงการต่าง ๆ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตัวท่านและชุมชนสามารถนำกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ของการพัฒนาชุมชน ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้รวมทั้งได้รับอำนวยความสะดวกในการดำเนินชีวิตร่วมกันในชุมชน สามารถนำความรู้ที่ได้รับ แก้ปัญหาในชุมชนได้อย่างยั่งยืน

4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ได้แก่ การรวมกลุ่มกันของคนในชุมชนทำกิจกรรมต่าง ๆ ล้วนเป็น เครือข่ายที่เกิดขึ้นในชุมชน ทำให้สะดวกในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชนได้อย่างทั่วถึงทำให้ คนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล วิเคราะห์ปัญหา เสนอปัญหาความต้องการและร่วมกันกำหนดแนวทางใน การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เหมาะสม การที่เทศบาล จะทำให้การพัฒนาชุมชนไม่ว่าจะโครงการรูปแบบไหน ก็จะเกิด ประโยชน์สูงสุดในชุมชน การที่ประชาชนเป็นกรรมการตรวจสอบประเมินผลเป็นกรรมการเบิกจ่ายได้มีส่วนร่วม ทั้งหมดในชุมชน รู้การสร้าง การตรวจสอบ พัฒนาชุมชน ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินคอยตรวจสอบได้ เต็มที่ เพราะประชาชนเป็นผู้ที่ตรวจสอบที่ดีที่สุด และ ส่วนร่วมเป็นกรรมการตรวจสอบในการดำเนินงานโครงการ ตามแผนพัฒนาชุมชนของเทศบาล มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นกับเจ้าหน้าที่หรือคณะกรรมการ ชุมชน ในงานด้านการพัฒนาชุมชน ปรับปรุงกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ให้ความเหมาะสมกับชุมชน

อภิปรายผล

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ผลการวิเคราะห์การบริหารนโยบายสาธารณะแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนใน เขตเทศบาล ตำบลสิงห์พระอำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา ดังนี้

ชูศรี วงศ์รัตน์ ผลการศึกษา พบว่า ผลการวิเคราะห์ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลสิงห์พระอำเภอสทิง พระจังหวัดสงขลา มีการนำระดับการมีส่วนร่วมการบริหารนโยบายสาธารณะแบบการมีส่วนร่วมโดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ส่วนด้านการมีส่วนร่วมใน การติดตามประเมินผล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนี้

1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การบริหารนโยบายสาธารณะแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนใน เขตเทศบาลตำบลสิงห์พระอำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลาโดยรวมอยู่ในระดับมากอภิปรายผลได้ว่าประชาชนมี ความคิดเห็นว่าเทศบาลตำบลสิงห์พระจะต้องได้สำรวจปัญหาและความต้องการในชุมชนเพื่อนำไปประกอบในการ จัดทำโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ รองลงมา คือ เทศบาลตำบลสิงห์พระควรมีส่วนร่วมในการวางแผน การจัด ประชาคมในการกำหนดวัน เวลาและสถานที่ที่ประชาชนสะดวกและเทศบาลตำบลสิงห์พระควรมีส่วนร่วมจัด เรียงลำดับความสำคัญ ของปัญหาตามความจำเป็นเร่งด่วนและความต้องการของชุมชน

2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการงานการบริหารนโยบายสาธารณะแบบการมีส่วนร่วมของประชาชน ในเขต เทศบาลตำบลสิงห์พระอำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลาโดยรวมอยู่ในระดับมากอภิปรายผลได้ว่าประชาชนส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่าเทศบาลตำบลสิงห์พระควรให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน ตามโครงการ/ กิจกรรมต่าง ๆ มีส่วน ร่วมให้การสนับสนุนเงิน วัสดุ อุปกรณ์และแรงงานในการพัฒนาท้องถิ่นและควรมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่ เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินนโยบายตามโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ

3. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์การบริหารนโยบายสาธารณะแบบการมีส่วนร่วมของประชาชน ในเขตเทศบาล ตำบลสทิงพระอำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลาโดยรวมอยู่ในระดับมาก อภิปรายผลได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อการเข้าร่วมใน โครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ของเทศบาลตำบลสทิงพระประชาชนมีความพึงพอใจจากการที่เทศบาลตำบลสทิงพระนำนโยบายที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของประชาชนไปปฏิบัติและประชาชนควรได้รับอำนวยความสะดวกในการดำเนินชีวิตร่วมกันในชุมชนสามารถนำความรู้ที่ได้รับแก้ปัญหาในชุมชนได้อย่างยั่งยืนภายใต้การดำเนินงานของเทศบาลตำบลสทิงพระ

4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการบริหารนโยบายสาธารณะแบบการมีส่วนร่วมของประชาชน ในเขตเทศบาล ตำบลสทิงพระอำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลาโดยรวม อยู่ในระดับมาก อภิปรายผลได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อการมีส่วนร่วมในการผลักดัน ให้องค์กรอื่น ๆ เข้ามาประเมินผลติดตาม ควบคุมกำกับ การปฏิบัติงานของ เทศบาลตำบลสทิงพระประชาชนควรจะมีส่วนร่วมในการประชุมสรุปผลการดำเนินงานของการประเมินผลงานตามแผนการบริหารงานเทศบาลตำบลสทิงพระประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการปฏิบัติงานตามนโยบายสาธารณะของเทศบาลตำบลสทิงพระ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2541)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์การบริหารนโยบายสาธารณะแบบการมีส่วนร่วมของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลสทิงพระอำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา สามารถกำหนดองค์ความรู้ใหม่ โดยใช้ GOD Model 3 ด้านดังนี้

- 1) G = Goal หมายถึง การร่วมกันกำหนดเป้าหมายและวางแผนของประชาชน โดยเริ่มจากการประชุมประชาชนในพื้นที่ และหน่วยงานภาครัฐ เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ แผนพัฒนาเทศบาลตำบลสทิงพระ อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา ของจุดเน้นเพื่อพัฒนาการบริหารนโยบายสาธารณะให้เกิดความสอดคล้องกันในการปฏิบัติงาน นำไปสู่การร่วมกันกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานและวางแผนในการจัดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างประชาชนในพื้นที่ และหน่วยงานภาครัฐ เพื่อส่งเสริมให้โครงการต่าง ๆ ได้บรรลุตามวัตถุประสงค์
- 2) O = Organization หมายถึง การร่วมกันดำเนินงานอย่างเป็นระบบตามแผนที่ได้กำหนดไว้เป้าหมาย โดยการแบ่งหน้าที่การในการปฏิบัติชัดเจนและถูกต้อง เน้นการมีส่วนร่วม ทำตามลำดับขั้นตอน เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน โดย ข้าราชการ ผู้บริหารของเทศบาลตำบลสทิงพระอำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการขับเคลื่อน และให้คำปรึกษาแก่ประชาชนและกำกับติดตาม ร่วมถึงให้กำลังใจในการทำงาน โดยการส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้ามาช่วยดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล
- 3) D = Development หมายถึง ร่วมสรุปผลการพัฒนา และประเมินผลงานที่ได้รับจากการพัฒนาร่วมกัน นำไปต่อยอดเพื่อแก้ปัญหาอื่น ๆ ภายใต้นโยบายสาธารณะวิสัยทัศน์ พันธกิจ แผนพัฒนาเทศบาลตำบลสทิงพระอำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย จากการศึกษาวิจัย เรื่องการบริหารนโยบายสาธารณะแบบการมีส่วนร่วมของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลสทิงพระอำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมากผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้ 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเทศบาลตำบลสทิงพระควรตระหนักถึงปัญหาและความต้องการของประชาชนในแต่ละชุมชน และร่วมกันในการเสนอปัญหาและความต้องการของประชาชนในที่ประชุมประชาคม และเมื่อทราบถึงปัญหาและความต้องการของประชาชนประชาชนในแต่ละชุมชนควรร่วมกันคิดและเสนอแนะนโยบายสาธารณะเพื่อที่จะได้นำนโยบายสาธารณะไปดำเนินการเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานเทศบาลตำบลสทิงพระเป็นของประชาชนทุกคน ประชาชนทุกคนมีสิทธิและความรับผิดชอบต่อเทศบาลตำบลสทิงพระมิใช่เป็นหน้าที่ของบุคคลหนึ่งบุคคลใด ดังนั้นประชาชนควรให้ความสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ที่ตนมีความสามารถที่จะกระทำได้ เพื่อให้การดำเนินงานของ

นโยบายสาธารณะของเทศบาลให้บรรลุวัตถุประสงค์ 3) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ในกระบวนการนโยบายสาธารณะของเทศบาลตำบลสิงห์พระควรจะทำให้ประชาชนทุกคนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลสิงห์พระทุกคนได้รับผลประโยชน์เพื่อให้ประชาชนทุกคนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกคน และเมื่อประชาชนมีความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นก็จะเป็นการเพิ่มระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะของเทศบาลให้มากยิ่งขึ้น 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลเทศบาลควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทในการประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงานของเทศบาลและการดำเนินงานของนโยบายสาธารณะเพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการดำเนินงานต่าง ๆ และสามารถตรวจสอบได้ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย จากการศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารนโยบายสาธารณะแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลสิงห์พระ อำเภอสิงห์พระ จังหวัดสงขลา ยังมีประเด็นที่นำศึกษาอีกหลายประเด็น และงานวิจัยนี้ไม่อาจนำมาศึกษาได้ทั้งหมด ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป 1) ควรศึกษาในเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนที่จะให้เกิดการมีส่วนร่วมในกระบวนการนโยบายสาธารณะ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนานาการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะของเทศบาล 2) ควรศึกษาวิจัยเปรียบเทียบการบริหารนโยบายสาธารณะแบบการมีส่วนร่วมของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลสิงห์พระ อำเภอสิงห์พระ จังหวัดสงขลา กับพื้นที่อื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2541). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: เทพเนรมิตการพิมพ์.
- _____. (2564). ข้อมูลทะเบียนราษฎร์เทศบาลตำบลสิงห์พระ. กรุงเทพมหานคร: เทพเนรมิตการพิมพ์.
- มนัส สุวรรณ. (2544). ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: เทพเนรมิตการพิมพ์.
- วิลดา อินฉัตร และอนันต์ ธรรมชาลย์. (2560). แนวทางการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในระดับท้องถิ่นของพื้นที่ภาคอีสานตอนใต้. วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา, 15(1), 41-42.
- ส่งศรี ชมภูวงศ์. (2554). ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยมหาสารคามวิทยาลัย.
- สุจินต์ ธรรมชาติ. (2548). การวิจัยภาคปฏิบัติวิธีลัด. กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคามวิทยาลัย.
- เสริมสิทธิ์ สร้อยสอดศรี. (2566). การบริหารนโยบายสาธารณะท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสระแก้ว. วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย, 15(1), 37-52.
- อดิวิศ ศรีพันธ์. (2563). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น กรณีศึกษาเทศบาลตำบลหลักหก จังหวัดปทุมธานี. ใน การประชุมวิชาการระดับชาติ เรื่อง คุณภาพของการบริหารจัดการ และนวัตกรรม ครั้งที่ 6. มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น.
- โอริณนา ชูสงค์. (2563). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารเทศบาลนครอุบลราชธานีจังหวัดอุบลราชธานี. ใน การประชุมวิชาการระดับชาติ เรื่อง คุณภาพของการบริหารจัดการและนวัตกรรม ครั้งที่ 6. มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.